

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیلانی
(۱۳۰) غروشدور.

لسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ لسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دایره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پیشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایدلمین
بازیئر اعاده اولونماز

کتابخانه

۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف ادیب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

اخطارات

ادرس تبدیلنده آریجه بش
غروش کوندرملیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناللی اولسی و آبونه سره
نوسرونی محتوی بولغسی لازمدر

ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدزسلیرک فراتمز.
جده پازلسی رجا اولنور.

پاره کوندردلرکی زمان نه یه دایر
اولدیمنک واضح بیلدیرلسی
رجا اولنور.

نفره واریجیه قدر هپی بومستمار نفوذ نامنه ممکن مرتبه ظلم وینما کرک
ایته یلر، فان دوکدیلر . « [من ۳۶ : ۳۷]
طبیعی بونلر شرعی اولوالامر دکل ایدیلر .

« ایسته دیندن آلتیس بر اساس : یعنی اولوالامرک بویلهجه سوء
استعماله اوغرادی . دها برچوق مثللری کوسترمک ممکندره لیکن بویلهجه
قاعده لک یالکز فنا تطبیق ایدیلدیکنی کوستریر . » [من ۳۷]

شوخالده بذاته دین ، نه ن قباحلی اولسون ، وانقراض ماملرینک
برنجیسی عد اولونسون ؟

« دین اسلامک منشای مزبستان اولاق حیثیتله معاملات ناسه تفاق ایدن
اساسلری عرب جاعتلرینک حیات اجتماعیه لرینی اداره یه کافی ایدی . » [من ۳۷]
بوسوزدین اسلامک ، یالکز عربلره مخصوص بر دین اولماسی فکر فی
ایما وایهام ایدر .

« فقط عینی دینک مختلف اقلیملرده ، مختلف قومیتلرده بری برینه بکیزه
میان تلفلره مظهرینی ضروریدر . تونس ، جزائر ، فاس ، مصر ، امید برونی ،
سوریه ، عراق ، ایران ، انا دولو ، قافاسیاء ، چین ، هند ، جاوامسلما لریک
شمیک عقیده دینلری ، اواقلملرک تخلفی درجه سنده عظیم ومتباین برحالده
اولدینی متبهر عالم طرفندن تحقیق اولومشدر . » [من ۳۷]

هاشم ناهید بک ، عقیده دینه نه دینک اولدینی پک ای بیلمدیکی
ایچین بویله سویله یور ، ومتبهر عالم دیدیکی ، عادات ایله اعتقاداتی
تمیز ایدمه یین سطحی نظر سیاحاردر .

چونکه عقیده اسلامیه اوزرنده اقلیمک قطعاً تأثیری یوقدر .
ذاتاً کره ارض اوزرنده ، منسوبینی اکثریت عظیمه یی حائر اولان
عقیده اسلامیه ، سنی عقیده سیدر . برده اقلیت درجه ده موجودیتی
محافظه ایدن شیعی مذهبی واردر .

بونلردن مؤلفک تعداد استدیکی ، تونس ، جزائر ، فاس ، مصر ، آنادولی ،
قافاس ، سوریه ، عراق ، هند الخ ده کی سنبلرله عقیده اعتباریه بری برندن
قیل قادر فرقلری اولدینی کی هند ، ایران ، چین کی بعض اقلیمده
بولونان شیعیلرده بر ایکی درجه فرقلره یکدیگرندن اوزاق بر حالده
دکلدر . حتی شیعیلرک اکثریتی تشکیل ایدن « مفضله » فرقه سنی
اساس عقیده جه سنبلرله یالنجی عد ایتمکده بیله بک معنی یوقدر .

« عینی قاعده یی مختلف اقوامه تطبیق ایتمک حتی بر قومک مرور زمانه
احتیاجاتی ، اخلاق ، عاداتی زمانک دوامی تأثیریه ده کیشجهکی ایچین قاعده یی
مینله محافظه ایتمک ممکن اوله مایه جنی شرح اعظمه معلوم بولونمش و بوتون
عذولری دفع ایچین احکامک اسباب هدیده ایله تغیری قاعده اساسیه سی وضع
اولومشدر . » [من ۳۸]

بو بحث ، براز اشاعیده یینه کله جکدر . بزده سوزیمیزی اورایه
تعلیق ایدیوروز .
مصطفی صبری

بشرک واسطه رسالته احتیاجی

فصل سابقده رسالته تعلق اعتباریه مهم اولان بعض کلام ومطالعاتی
وجه اول قیلندن اولهرق ایراد ایتمشیدک که اوجه ، رسل کرامه
مؤمنک اعتقاد ایتمسک واجب اولمیدر . بومبختده سوز ، توفیق
الهی ایله رساله احتیاج نقطه سنده موجهدر ، بوده فہملری آر تیروب
چارپشیدران ، اقدامی قاپدیران ، افکار واوامه بر ازدحام کثیورین

مکتبلی تورکارک و قتلرینی علم کلام اشغال واتلاف ایتمز . مطامح نظرلری
ومکتبلرینک مقصد تأسسی موسی افندیکنک ایستدیکی فلردر . بونکله
برابر یینه هاشم بکک اعترافنه نظراً بومکتبلرک ، مسلمانلری آدم
ایتملری شویله دورسون ، ملککنک ایسته یارامق اعتباریه کندیلری دیگر
مسلمانلر قدرده آدم اوله مامشلردر .

« معناسی بوش ، بیوده نظریاتدن بحث ایدر ، بونک اوزرینه هرعلوی
انکار ایدر کلام کتابلری ، اسلام ملککنلرینک هر قطعه سنده تألیف قیلنوب
حکومت قوتیه ترویج قیلنور ایدی . » [من ۳۴]

علم کلام ایله حکومتلرک سیاستی آره سنده مناسبت توهم ایتمک موسی
بیکیف افندیکنک مخصوصا سندنر . علم کلامک حکومت قوتلریله ترویج
اولدینی بیلمه یورم . یالکز اون بش یکریمی سنه مقدم ، علم کلام -
ده کی امامت بمختنده قوش قولانان حکومت ، شرح موافق کی بعض
کتب کلامیه لک تداولی منعه تشبث ایتمشدی .

« شوگون یز او کتابلری اوقور ایسه ک تعجب ایدرز ، اوقدر بیوده
شیلری یازمش قلمره ، اوله شیلری فکر ایتمش قلمره ، اوقدر اوقاق
مسئله ره قناعت ایتمش هالمه . » [من ۳۴]

واللجم تستنصر الابصار رؤیته

والذنب للطرف لاللجم فی الصغر

« آنکز ، غزالی کی بیوک بر امامک قلمیه یازیش نهایتی ، آنکز
ابن رشد کی کوزل متفلسف قلمیه یازیش نهایت الت فی سویله بیکز ، زهار
شو کتابلرده فیتی وار بر سوز ، قیمتی وار بر فکر آلته ییلورمی ؟ کوریکز
هندسه ، هیئت علملرنده اعتباری وار نصیرالدین طوسی قلمیه یازیش تجرید
کی کتابلری ، بو کتابلره مقابله یا مدافعه بویله تألیف قلمنش بیوک مجلدلری
اوقو کز ملا جلال کی کتابلرده اک بیوک مغروریتله بیان قلمنش « وجوه خمس »
لری ، اوقو کز صفات افعال الله ، خالق افعال کی اشاعره قلمیه یازیش
سوزلری . . . عموماً فقه ، کلام ، منطق ، اصول ، تفسیر ، نحو ، صرف
حکمت کتبلرینه دائر یازیش حاشیه لری ، شرحلری ، کوریکزده سویله کز
او کتابلرده عقلدن ، فکرندن ، اسلامیتدن اثر واری ؟ قازان موسی افندی
بیکیف . » [من ۳۴ ، ۳۵]

علوم عقلیه یه و نقلیه یه دائر علماء اسلام طرفندن یازیش نه قدر
آثار وارایسه هپسینی کتبخانه لردن چیقاروب سوقاقلره آتیکز ،
مؤلفات اسلامیه لک برجنکیز وحشت انگیزی اولان روسیه لی موسی
بیکیف افندی ایله همپارلی چیخاسینلر . هله بو کتابلرک یالکز اسلملرینی
جمع ایتمکله وجوده کتیریان « کشف الظنون » و « موضوعات المعلوم »
[۱] کی کتابلرک شاشقین مؤفلرینک مزارلری اوزرینه استرا خنده
لری نشر ایدیکز . صوکره ، بتون بو آثار اسلافه بدل ، کتبخانه
لریکزی ، موسی افندیکنک محصول قریحه سی اولان کتابلر ترین ایتسین !

لوکان عجیک مثل عقلک لم یکن

بک مثل خردله من الاعجاب

اوکان عقلک مثل عجیک لم یکن

احد یفوقک من اولی الالباب

« تورک عثمانلی پادشاهلری ایچنده شرعی (اولی الامر) لر [اولوالامر ،
امر صاحب لری دینک اولدینی ایچین تکرار بوکا ، ادات جمع اولان (لر) لفظنک
هلاوه سی جائز اوله مایدر .] کوستریه یلیر ، لیکن صدراعظم لریک قافاسی
تسدرمش ، وزیرلرینی یوغدیرمش شهنشاهلرک همدی هر حالده داها چوقندو .
صوکره ، مستعار بر حیثیتله اولوالامر اولان صدر اعظمدن ، وزیرلردن سیاهی

برخیزد . سرد ایدہ حکم محاکمہ مقدمہ نیک دیدکاری و جہلک
و متاخرینک ذاہب اولدقاری نظریہ لک اتیانای صدد خارجندہ
برافند .

مخالف کتابمزدہ طرز اعتقادلی ، حقیقتہ مخالف ویا صحیحہ
مطابق اولانلک اقوال و تمایلاتی نظر اعتبارہ المقسزین بحق اولان
معتقدانک و بوحقیقہ دہا قریب یولارلہ وصولی استلزام ایدن افکارک
سرد و اتیانای التزام ایدک .

شویدرکہ مسروداتمز ، ذکر اولانان موافق و مخالف لک تشریح اتندن
تصادف کلام قبیلندن اولهرق بعض اشارتلی کیزلیہ مامک ، یا خودحق
اولان سوزدن طریق استثنایہ صاپہ مامق آثاری بارز اولورایسہ مسسک
تصویرمنہ منافی صایلملیدر .

رسل کرامہ بیان حاجت خصوصی صندہ اراد کلام ایچون ، ایکی
مسسک واردر : بری ، اولجہ ذکر کی یکدیکی اوزرہ تولد کدن صکرہ
نفس انسانیک بقائسہ اعتقاد نقطہ سندن باشلار ، چونکہ انسان ایچون
حیات دنیادن صکرہ حیات اخرویہ محققدر . اورادہ سعادت جنتلہ
قنم ، یا خود عذاب الیم ایلہ تذل ایدیایر . آخرتدہ سعادت و شقاوت
حالیہ بنسہ معروض قالمیسی دہ حیات دنیویہ دہ کشینک طرز اعمالہ
مربوطدر ، بو عمللی ایسترا اعتقادات ، نیات و مقاصد ، ارادات کی
قابی اولسون ، ایسترا عبادات و معاملانک انوامی کی بدنی اولسون
مساویدر .

موحدیندن ، و تیلردن ، فلاسفہ دن ، ادیان سائرہ اربابندن هیچ
بر صورتلہ وزن و خطابه کلیہ نلرک آز بر قسمی مستثنی اولتی اوزرہ جزم
ویانندہ متفقدرلرک : نفس انسانک بدنن آیرلدقن صکرہ باقی اولوب
حیات اخراہہ نائل اولهجنی محققدر .

موت ، فنا ایلہ یعنی معدومیت کلیہ بمنجر ، وحق صورتیلہ حیات
فانیہ دن انسالخ ایتمز ، ہر نہ قدر بقای روح مسئلہ سنک و اوکا طاری
اولهجنی احوالک تصویرندہ مختلف نزاع و ذہابلر کوسر تلمکدہ و اوکا
متعلق استدلال یولارندہ مشربار جہ ثبات ایدلکدہ ایسہ دہ عمر فانیک
ختامی دور باقیہنک مبدئی اولوب بو عالم ناسوتدہ فای وجود مادہ سی
ایسہ خفاخانہ قدرتک اثر تعین و حکمی اولان بر موت ظاہریدن
عبارتدر .

مذہبندن بعضیلری روح بدنن آیرلدقن صکرہ تناسخ بولہ دوشہ لک
اجساد بشردن و یا خود حیوانلردن برینہ کیرکدہ دوام صورتیلہ ادامہ
حیات ایدیکنہ و بعضیلری دہ روح ، ہمد مدق مراتب کلاک درجہ
علیائسہ و انجہ تناسخی نہایت بولہرق بسبتون کسب معدومیت ایتدیکنہ
ذاہب اولمشلردر . بر قسمی دہ روح ، جسندن آیرلدی زمان مادہ دن
تجرد ایتیش بر حالہ کلہ لک عمل دنیویسنک نتیجہ مولدہ سی اولتی اوزرہ
یالزت و الم حسلیہنی حافظ اولدینی حالہ قالہجنی و بشقہ بر قسمی ،
روح ، وجوددن چیققدقن صکرہ شو کوریلن اجسامدن دہا لطیف

اولان کزیدہ اجسامہ انقلاب و تعلق ایدہجنی زعم و اعتقادندہ
بولمشلردر .

دار آخرتدہ کوریلہجک سمادت و فلاکت ، کہ بولنر دنیادہ
ایشلہ نیان و نعیم اخرویہنی نہیہ و اعداد ایدن ، یا خود نکال دائمیہنی
استلزام ایلہن عمللرک متاع و اسبابیدر ، مذہابلر جہ اوسرتبہ اختلافی ،
قدیم و جدید اتملرک آراسنجہ اوقدر کشا کشی موجب اولمشدرکہ بولنرک
احاطہ و تعدادینہ تقرب ، امکان خارجندہدر .

انفس بشرک عالم ، جاہل ، وحشی ، مونس ، بدوی ، مدنی ، اسکی ویک
اولانلرندہ منتشر اولان حیات فانیہ دن صکرہ حیات اخراک محقق
اولدینی ادراک و تقدیردہ عمومک حاصل ایلدیک کی علم ضروری ، ضلالتہ
اوغرامش بر عقلک ، یا خود فسادہ صابمش بروحمک اثری اولتی اوزرہ
عدایتمک ممکن اولہماز . بوتلی معقول ، آنجق اولنرہ مختص اولان الہامات
ربانی اتریدر . نہ کیم : بوحیات دنیادہ عقل و فکرک حمادقا اولدینی انسانہ
الہام اولمشدر . ہر نہ قدر شویان اولان تلتی و اعتقاددہ بولانلردن
ماعداد شاذ اولهرق بر قسم خلق ، اعمالہ انسان ارشاد ایچون عقل و فکرک
کافی اولدیغنہ ، و جناب اعتقادیہنی عقل ایلہ تیقن قابل اولہمیہ جقنہ و مجهول
بر حقیقتہ فکرک دلالتیلہ وصول احتمالی بولمدیغنہ ذاہب اولدیلری کی
طامکدہ وجودی اولیوب آنجق بویلہ بر معنی ، خیالک اثر اختراعی
بولدینی و کندیلری ہر شیدن شک ایدہ لک حتی کندی موجودیتلری
حقندہ شہرہ بسلہ مکدن خالی قالماملر سہ دہ بنہ عقل و فکر ، حیالک رکنی
اولدینی وزمان مقدرہ دکن اس بقا ایدوکی و نوع انسانک سائر افرادینک
حیات اخرویہ جہ بالاتفاق پیدا ایتدکلی اعتقادک الہامات صحیحہ
ہستند بولندینی لسان طعن و الکراہ آلامشلردر .

بولنک کی حزنہ قدرتدن عتولہ الہام ، نفوس بشرہ اشعار اولمشدرکہ
بو عمر قصیرک ختامی ، وجود انسانک کلیاً منعدم و منہی اولدینی بر حد
دکلدہر بلکہ وجوددن لباس جبقارلدینی کی روح انسان دہ جسندن
خروج ایدہ لک بشقہ بر طور دہ حیات باقیہہ ایریشیر ، بوحقیقی تعمیم
واظہار ایدن الہام ربانینک تاثیرات محققہ سی ادراک ایتدک بر نور حقیقتک
انجلاسنہ کی بداہتہ قارشی مزاحماری صایبایر .

ہر بر نفس ، حصر و تحدیدی قابل اولیمان یولارلہ غیر متناہی معلوماتی
کسب و قبولہ مستعد ، حدودی بولنیلر لذائذہ مشتاق اولتی اوزرہ یارادمش
و مراتب و غایت نہایتسز بولمش اولان کال درجائنک غایہ استحضارندہ
دور میوب دائماً رقی ایتدکدہ مجبول بولمشدر . آلام شہوانیہ دن ،
اغوائت نفسانیہ دن ، امراضک اجسادہ سرایتندن ، آب و ہواہ و سائر
احتیاجانہ مقاومتدن ، بولنرہ بمائل صایلسی ، حتی نہایتہ وارماسی ممکن
اولیمان سائر اضطراب و ریجی حالردن اعراض ایتدکدہ نفسک استعداد
فطریہنی اتریدر .

انواع اشیاہ وجود و برن جناب حقک نظام حیات ، حاجت مقداری
بقا بولہ بیلہجک بر استعداد ایلہ تقنین ایتدیکنہ و ممکنانک تصرفندہ عیب

دینہ جک و انعمالی کوتوری یعنی وزن و حسابدن تاری اولدیغنه حل ایدم جک شواشدن بری بولندیغنه علم یقین حاصل ایشدکن صوکره لذت والی و سایر مواهب و نواشی حس ایله برفکر رغبت و یرن و هرشیده بردلیل تمیز اولان الهامات، نفسه ملتفت اولور .

بشرک غیر متاهی معلومات، انواع کالات، لذات و آلام قبولنه مستعد و مجبول اولدیغنه کوره بقای حیاتی محدود بر زمانه مقصور قاهر قی اوندن صوکره ابدی بر معدومیت و اوغرامی صحیح اوله ماز .

حواس عقلیه مزایسه انسان ایچون بقای ابدینک محقق، اوکا و ابدینی زمان نه کی احوالک وقوعه کله بیله جکئی، اوسعاده و صولک صورت امکانی، شوسفربایدده موجب فلاح اوله جق هانکی بولک التزامی مقتضی ایدوکنی محسوس و تأمل خصوصیتده ارواحی تهییجدن کری طو زمانه مقدمه و هم اوزون، هم قیصه اولان بومعیشیت دنیا ک حسن تدبیر و تأمین و جیبه سنک منهج قوم اوزره محافظه استقامت ایتسنه کفایت ایتدین عقلمزک لایقی وجه ایله استعمالی ایچون بتون قوای حسیه مزیشقه بر رهبره منتظر کورنگکده در .

بوندن اکلاشیایر که حیات حاضره و آتی مزه قارشی تعلیم و ارشاده، افکار و انظار منک حصول سلامت و انتظامی ایچون کچمش عصر و زمانلرده کی احوال و عواقب امدن خبردار اولمغه، وجدانغری اصلاح و ذهنغری تنویر و تأیید ایتک، الا آن توالی ایتکده اولان غموم دنیا ک و یردیکی اضطرار بدن نه زمان قورتلک و مقصود اولان شوق حقیقیده طمانینت حصولی ایچون نه وقت اوکا ایریشمک ممکن اوله جی نقطه لرنده تحکیم علم و ایقانغره بر لزوم و احتیاج قوی حس ایتکدن خالی قالدیورز .

شو حالریمز، بو عالم حس و شهودده یعنی دنیا ده کی صفحات حیاتغز مقتضای اولوب کندی کندیمزه بوکا بر جرای استقامت و یرمکه مقتدر و مطمئن اولدیغمنزک بداهتنه قارشی عالم غیبده کی احوال عظیمه حقنده عقل و فکر من نهشی تأمل و یقین ایدم بیلیر ؟

بزی ورای غیبده مکمون احوال و امرازه مطلع قیله جق بر حجت و علامت المزده وارمیدر ؟

حیات بشر اوزرنده کی مقدرات ربانی به معرفت حصولنه وصول ایچون بر کیمسه نک کندی کندینه دوشونوب بر نتیجه سالیه وارمسنده و نامتناهی بر فسحتی حائز اولان بو طریق معرفنده قولایجه قطع مسانه ایدیه جکئی تفصیلده امکان متصور میدر ؟

آنحق شبهه مزددر که حق بشرده مرتب و مقدر اولان اسرار الهیه نک و روح، بدنن آیرلدقندن صکره اوغراملی لایدا اولان اطوار و حالانک تفصیلاتنه و حکمت مخصوصه ایله مزوج بولنان بوشو ثوانک تدویر و تصرفی بدقدرت لرنده اولان ذات اجل و اعلانک صفات و جوده یسنه خود بخود اطلاع یقین حصولنه نافذ اوله جق بر نظر و قوتله موهوب دکاز .

بر قوه عالیه نک ارشادی سبق ایتکمزین اعتقادات و اعمالک مرجهی حقنده یقین صحیحیه ایصال ایدم جک بر اسلوب نظر وارمیدر ؟ بو حقایق عند بشرده مجهولدر، بو حیات جاریه و آتی نک بشرینک رأی مجردینه نسبتله فهمی کوچ بر معمار .

نور حکمت و دلالت قدرندن خالی بر عقلک نقطه نظری و حواس منک بر طریق تشوشده طرز تعلقاتی، عالم دنیا ایله عالم اخری ارسنده بر وصل و اشتراک رابطی بولندیغنه قائل اوله جق درجه ده منزل اولوب حتی کوریه بیله جک شی، بو حیات و شخصیت قانیه دن عبارت ایدوکی و عوالم مستقبله نک حقایقنه معلومات بشریه ایله یقین حصولک امکانلریکی جهته تحویل وجدان ایتدین درکاته دوشولاش کی مظلم و عاقبتی وخیم بر حالی صروج کورنگک بلندیور .

صانع حکیمک مقتضای حکمتی دکبدر که امور انسانی به ارشاد و تعلیم قاعده سی اوزرینه اقامه و تأسیس ایتش و نوع انسانی یاراندینی کی بیان خاصه سنیه کندیسنه و یرمک بونلر، سراملرینی شفاهاً و تحریراً بر یرینه افهام و تبلیغ ایتک ایچون فیض تکلم استعداده مجبول و ملهم قیلنمشدر، بونکله برابرینه اوافاطر کائناتک جمله نعمندن اولمق اوزره انفس بشر مرتبه لرندن بر مرتبه اعلای استثناده اصطفا ایتدیکی بعض ذوات عالیله ایده تنویر جهان ایلشدر .

ایشته بو اصطفا ی کامل، منصب رسالتی تضمین ایدر که بویایه رفیعک کیمه توجیه اولنمی لازم کلدیکی قادر متعال حضرتلری هر کسدن دهایی بیلدیکی کی آنلری فطرت سلیمه ایله بمناز قیلمش و علم الهیسی انوارندن مستحق اولدقلری درجه ده استضاء و اسرار مودوعه سی بر امانت کبری مثابه سنده تلقی ایله اوکا کال امن و اطاعتنه متقاد و رعایتکار اولمغه صالح بر صورتده ارواح مقدسه لرینی حد کاله ایصال ایلشدر، اونلر منکشف و منجلی اولان اسرار و فیوضات ربانیه، نفوس عادیه انکشاف ایتیه یدی، مجال تحملاری منسلب اوله رق محو و هلاک اولملری، یا خود جلالت و عظمت الهیه نورینک تأثیر انعکاسیله اضاعه عقل ایتلری محقق اولوردی .

اودوات مبارکه، الهک فضل و اذن مخصوصیله عالم غیبه یقین حاصل ایتدکلی کی احوال ناسک و اصل اوله جی درجات و درکاتی مدرک اولدقلری حالده کندیلرینه تبلیغ و ارشاد ایله بتون عالملره محض رحمت خدا اولدقلرینی اظهار و اثبات ایتلشدر .

ترجمی : حسین مظهر شمش محمد عبده

یاد ماضی

تورک لک نجیب و حقیقی بعض دوستلرینک، علم مزده قوه مخیله نک بیله تصور ایدم مدیکی بهتانلر ترتیب ایدیلدیکی شو هنکامه فلاکتده، فضیلت بشریه نک بلند بر تمالی کی اورتابه آتیله رق، او منفور افترا